

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Jiřího Gottwalda a soudců JUDr. Petra Hluštíka, Ph.D. a JUDr. Daniela Spratka, Ph.D. ve věci

žalobce: **T. B. H.**
zastoupeného advokátem Mgr. Markem Sedlákem
sídlem Příkop 8, 602 00 Brno

proti
žalovanému **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**
sídlem náměstí Hrdinů 1634/3, 140 21 Praha 4

o žalobě proti rozhodnutí Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců ze dne 18. 8. 2016, č. j. MV-101333-4/SO-2016

takto:

- I. Žaloba se zamítá.**
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

Odůvodnění:

1. Žalobce se podanou žalobou podanou v zákonné lhůtě dne 31. 8. 2016 domáhá přezkoumání rozhodnutí žalovaného ze dne 18. 8. 2016, č. j. MV-101333-4/SO-2016, kterým bylo zamítnuto žalobcovo odvolání a potvrzeno rozhodnutí Ministerstva vnitra ČR, odboru azylové a migrační politiky. Prvostupňovým rozhodnutím ze dne 17. 4. 2016, č. j. OAM-24622-43/TP-2012 byla zamítnuta žádost o povolení k trvalému pobytu na území České republiky dle § 87k odst. 1 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky (dále jen "ZPC"), v rozhodném znění.

Shodu s prvopisem potvrzuje

2. Žalobce v podané žalobě namítal, že správní orgány nesprávně aplikovaly § 87k odst. 1 písm. b) ZPC, kdy užití toho ustanovení není na místě vzhledem k nutnosti prokázání úmyslu žadatele obejít zákon za účelem zisku povolení k trvalému pobytu. Podle žalobce je tedy nutné kromě prokázání obcházení zákona prokázat i existenci cíle, se kterým žalobce takto činil. Správní orgán I. stupně ale existenci tohoto cíle v rámci správního řízení nejen že neprokázal, ale ani netvrdil. Žalobce dále uvádí, že sňatek s občankou Polské republiky mu nikterak v řízení nepomohl, naopak mu celé řízení zkomplikoval. Žalobce upozorňuje na fakt, že manželství bylo uzavřeno až po zahájení řízení podle § 68 ZPC, z čehož mimo jiné měly správní orgány dovodit, že manželství účelové není. Žalobce dále namítal, že odůvodnění rozhodnutí žalovaného je nepřezkoumatelné, neboť se v něm konkrétně neuvádí, na které okolnosti vyplývající ze spisového materiálu a cizineckého informačního systému žalovaný odkazuje. Skutečnost, že sňatek byl uzavřen tři týdny po zahájení řízení o zrušení povolení k dlouhodobému pobytu, je dle žalobce irelevantní. Žalovaný v rozhodnutí neuvádí jakoukoli souvislost mezi řízením o povolení k trvalému pobytu a uzavřením manželství, pouze konstatuje, že žalobce tímto získal právo volného pobytu podle Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/38/ES. Z uvedeného je zřejmé, že manželství žalobce nebylo uzavřeno s cílem získat trvalý pobyt na území České republiky, a to také s ohledem na skutečnost, že rozhodné je uplynutí doby pěti let nepřetržitého pobytu na území a nikoli manželství žalobce.
3. Žalovaná ve svém vyjádření k žalobě ze dne 4. 11. 2016 uvedla, že rozhodnutí splňuje předpoklady uvedené v § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů. Odůvodnění je plně přezkoumatelné, neboť se žalovaná řádně vypořádala s námitkami žalobce a uvedla, jakými úvahami se řídila při hodnocení důkazů a výkladu právních předpisů. Žalovaná navrhla zamítnutí žaloby, protože nesouhlasí s žalobními námitkami a v podrobnostech odkázala na obsah napadeného rozhodnutí a spisový materiál
4. Krajský soud přezkoumal v mezích žalobních bodů [§ 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“)] napadené rozhodnutí, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 s. ř. s.). Ve věci rozhodl soud bez jednání v souladu s ust. § 51 s. ř. s., neboť účastníci s takovým postupem vyjádřili souhlas.
5. Ze správních spisů bylo zjištěno, že žalobce dne 8. 11. 2012 podal u odboru azylové a migrační politiky Ministerstva vnitra České republiky žádost o vydání povolení k trvalému pobytu podle ust. § 68 ZPC. Žádost byla dne 18. 1. 2013 zamítnuta z důvodu, že žadatel nesplnil podmínku trestní záchovalosti (§ 75 odst. 2 písm. c) ZPC). Proti rozhodnutí podal žalobce včasné odvolání, na základě kterého žalovaná toto rozhodnutí zrušila a věc vrátila orgánu I. stupně k novému projednání. Důvodem pro zrušení původního rozhodnutí ze dne 19. 6. 2014 byl fakt, že se odvolatel dne 25. 4. 2014 oženil se státní příslušnicí Polské republiky, a tedy se stal rodinným příslušníkem občana Evropské unie. Dle § 65 odst. 2 ZPC se tedy ust. § 68 ZPC na žalobce nevztahuje a je nutné ho vyzvat o upřesnění, který pobytový titul žádá. Správní orgán I. stupně tedy zaslal žalobci vyrozumění o překvalifikování žádosti (nově podle § 87h odst. 1 písm. a) ZPC) a zároveň žalobce vyzval v souladu s § 36 odst. 2 zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, k odstranění vad žádosti a vyslovení souhlasu s překvalifikováním žádosti. Ze správního spisu dále vyplývá, že správní orgány pojal jako podklad pro své rozhodnutí kopie protokolu o výsledku žalobce a jeho manželky ve věci správního řízení o žádosti o vydání povolení

k přechodnému pobytu rodinného příslušníka EU z července 2014 a z cizineckého informačního systému. K opětovnému vydání zamítavého rozhodnutí orgánu I. stupně došlo dne 26. 6. 2015, žalobce následně podal odvolání dne 26. 6. 2015. Žalovaná rozhodla dne 23. 11. 2015 tak, že napadené rozhodnutí zrušila a vrátila k novému projednání z důvodu nesprávného zúžení předmětu žádosti na žádost občana země nepatřící do EU s tím, že je nutné žadatele vyzvat k upřesnění žádaného bytového titulu. Orgán I. stupně tedy vyzval žalobce k odstranění vad žádosti a žalobce tak učinil dne 17. 3. 2016, když uvedl, že žádá o trvalý pobyt nikoli z důvodu svého postavení rodinného příslušníka EU, ale pouze z důvodu svého nepřetržitého přechodného pobytu na území ČR delšího než pět let. Žalobce žádal, aby jeho žádost byla posuzována podle § 87h odst. 1 písm. a) ZPC. Následně prvostupňový správní orgán vydal rozhodnutí o zamítnutí žádosti podle § 87k odst. 1 písm. b) ZPC dne 17. 4. 2016, č. j. OAM-24622-43/TP-2012. Důvodem pro zamítnutí žádosti bylo obcházení zákona s cílem získat povolení k trvalému pobytu, a to účelovým uzavřením manželství. Z odůvodnění rozhodnutí plyne, že správní orgán I. stupně vycházel především z protokolu o výsledku žalobce a jeho manželky ve věci správního řízení o žádosti o vydání povolení k přechodnému pobytu ze dne 8. 7. 2014, respektive 9. 7. 2014 (žalobcova manželka). Z uvedeného výsledku vyplynula řada zásadních rozporů v odpovědích manželů na kladené otázky (okolnosti ohledně sňatku, společných zájmů, trávení vánočních svátků, data manželova narození). Závěrem rozhodnutí správní orgán I. stupně konstatoval, že ačkoli bylo manželství uzavřeno v souladu s českým právním řádem, z podkladů pro rozhodnutí nesporně vyplynulo, že se tak stalo s cílem získat pro žalobce povolení k pobytu. V odvolání podaném dne 12. 5. 2016 právní zástupce žalobce poukázal na skutečnost, že správní orgán I. stupně neprokázal v rámci řízení žalobcův úmysl obcházet zákon. Napadeným rozhodnutím žalovaná zamítla odvolání, když se plně ztotožnila se závěrem učiněným orgánem I. stupně a toto rozhodnutí potvrdila. V odůvodnění navíc uvedla, že účelovost sňatku byla prokázána již v řízení ve věci žádosti o povolení k přechodnému pobytu, kterou Ministerstvo vnitra projednávalo pod sp. zn. OAM-7362/PP-2014, a také v řízení vedeném pod sp. zn. OAM-15121/TP-2014 o odvolání žalobce o vydání povolení k trvalému pobytu.

6. Podle § 87h odst. 1 písm. a) ZPC ministerstvo vydá rodinnému příslušníkovi občana Evropské unie na jeho žádost povolení k trvalému pobytu po 5 letech jeho nepřetržitého přechodného pobytu na území.
7. Podle § 87k odst. 1 písm. b) ZPC ministerstvo žádost o povolení k trvalému pobytu zamítne, jestliže se žadatel dopustil obcházení tohoto zákona s cílem získat povolení k trvalému pobytu, zejména pokud účelově uzavřel manželství nebo jeho účelově prohlášeným souhlasem bylo určeno otcovství.
8. Pokud se týče námitky nutnosti prokázat úmysl žalobce uzavřeným manželstvím obcházet zákon, soud dává žalobci za pravdu, že k zamítnutí žádosti je nutné krom obcházení zákona prokázat i úmysl tímto jednáním získat povolení k trvalému pobytu. K obcházení zákona soud uvádí, že: *„jednání in fraudem legis představuje postup, kdy se někdo chová podle práva, ale tak, aby záměrně dosáhl výsledku právní normou nepředvídaného a nežádoucího.“* (viz nálezy Ústavního soudu sp. zn. II. ÚS 119/01 ze dne 1. 4. 2003). V posuzovaném případě je sice uzavření manželství zákonem předvídaná forma soužití osob opačného pohlaví, nicméně situaci, která zákonu nikterak neodporuje (a nejsou ani pochyby, že by se nejednalo o platně uzavřené manželství), je potřeba vnímat v kontextu ostatních okolností. Zejména je nutné zkoumat, zda uzavřeným manželstvím nebylo sledováno dosažení jiného cíle, kterého by jinak nebylo možno dosáhnout, nebo by se jeho dosažení stalo

obtížnějším. Znakem ust. § 87h odst. 1 písm. a) je nárokovost, neboť žadateli při splnění uvedených podmínek Ministerstvo vydá povolení k pobytu. Je tedy zřejmé, že uzavření manželství je prostředkem k dosažení cíle, na které by jinak žadatel nedosáhl. K prokazování účelovosti manželství soud uvádí, že je založeno na zjištění okolností provázejících nejen seznámení manželů, svatbu, ale také následný společný život (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 1 As 58/2013-43, ze dne 2. 10. 2013). Především na těchto zjištěných skutkových okolnostech by měl být vystaven závěr o fingovaném manželství. Lze shrnout, že uzavřením účelového manželství se tedy vytváří pouhá domněnka existence rodinného života, ačkoli ten se ve skutečnosti nezakládá, neboť ho manželé pouze předstírají. Posouzení účelovosti manželství by proto mělo vycházet z ověření existence či neexistence rodinného života mezi manžely. Právě tyto skutečnosti byly správními orgány v řízení dostatečně zjištěny. Správní orgány prokazatelně zjistily, že se žalobce s manželkou neshodují v podstatných okolnostech nejen uzavření manželství, ale také v ostatních ne méně důležitých věcech, jako jsou společné zájmy, či základní informace o druhém a jeho rodině. Oba navíc shodně potvrzují, že nežijí ve společné domácnosti a vídají se jen zřídka. Správními orgány bylo tedy dostatečně prokázáno uzavření účelového manželství. Pokud v žalobě žalobce tvrdí, že manželství nebylo uzavřeno s cílem získat povolení k trvalému pobytu, neboť na výsledek řízení nemá žádný vliv, protože rozhodnou skutečností je uplynutí doby pěti let nepřetržitého pobytu na území a nikoli manželství žalobce, když uzavřením manželství nezískal žádnou výhodu, pouze se na něj vztahuje výlučka uvedená v ustanovení § 65 odst. 2 ZPC, soud uvádí, že s ohledem na to, že, jak bylo zjištěno ze správních spisů žalobce nesplňoval podmínku trestní zachovalosti ve smyslu § 75 odst. 1 ve spojení s § 174 ZPC, byla by jeho žádost v režimu § 68 a násl. ZPC neúspěšná. Právě sňatkem s občankou členského státu Evropské unie se mohl podmínce trestní zachovalosti vyhnout.

9. Soud zcela odkazuje na závěry vyslovené ve svém předchozím rozhodnutí týkajícího se žalobce ze dne 14. 9. 2017, č. j. 22 A 78/2015, ve kterém vyslovil podmínky zjištění úmyslu žadatele o povolení k trvalému pobytu dle § 87k odst. 1 písm. b). Úmysl žadatele se má tedy za prokázaný, jestliže je zjištěno, že 1) účelově uzavřel manželství nebo jinak obcházel zákon, 2) s uzavřeným manželstvím nebo jinou skutečností zákon spojuje právo dosáhnout na požadované bytové oprávnění, na něž by jinak žadatel nedosáhl, a 3) nebyl tvrzen ani prokázán jiný výlučný cíl jeho jednání, spočívající v účelovém uzavření manželství nebo jiném obcházení zákona. Za situace, kdy bylo prokázáno, že žalobce účelově uzavřel manželství, díky němuž mu právo umožňuje dosáhnout bytového oprávnění, na které by jinak nedosáhl a žalobce po celé řízení netvrdil jiný cíl uzavření manželství (krom tvrzené komplikace pro dané řízení) a také onen jiný cíl nebyl prokázán ani správními orgány, jsou uvedené tři podmínky naplněny.
10. K námitce nepřezkoumatelnosti odůvodnění žalované z důvodu neuvedení konkrétních okolností, které vyplývají ze spisového materiálu, jakož i z cizineckého informačního systému, soud konstatuje, že aby mohla být takto vyslovena nepřezkoumatelnost, muselo by odůvodnění absentovat nosné důvody rozhodnutí nebo by tyto důvody nesměly mít oporu ve výsledcích provedeného řízení (viz např. rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 6. 2017, č. j. 9 Azs 325/2016 – 31). Z odůvodnění rozhodnutí tedy nesmí být zřejmé, na podkladě jakého skutkového stavu správní orgán rozhodoval, jakými úvahami se při rozhodování ubíral či jaké právní normy aplikoval. V tomto směru ovšem správní orgány nepochybily. Je pravdou, že v žalobcem citované pasáži odůvodnění rozhodnutí je uvedeno pouze že: „[...] *okolnosti vyplývající ze spisového materiálu jakož i cizineckého informačního systému nasvědčují účelovému jednání odvolatele [...]*, nicméně tyto okolnosti vyplývají z předcházející části odůvodnění. Jedná se konkrétně o podání žádosti o povolení

k trvalému pobytu, zahájení řízení ve věci zrušení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu a uzavření manželství (viz druhý odstavec bodu III. napadeného rozhodnutí). Nadto soud uvádí, že tyto okolnosti plně vyplývají ze spisového materiálu. Správní orgány tedy nerozhodovaly na základě spekulací, ale na základě shromážděných důkazů.

11. Na základě shora uvedeného krajský soud dospěl k závěru, že žaloba žalobce je nedůvodná, a proto ji podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
12. O náhradě nákladů řízení mezi účastníky bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s., kdy procesně úspěšnému žalovanému nebyla přiznána náhrada nákladů řízení proti žalobci, neboť jeho náklady nepřesáhly běžnou úřední činnost.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **lze** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu správnímu soudu.

Nesplní-li povinný dobrovolně, co mu ukládá vykonatelné soudní rozhodnutí, může oprávněný podat návrh na soudní výkon rozhodnutí.

Ostrava 6. února 2018

Mgr. Jiří Gottwald
předseda senátu